



L'embassament de Riba-roja d'Ebre, a la Ribera d'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

Aigua

Les concessions de les preses es podrien revertir per retenir sediments

Ho constata l'informe encarregat per l'Associació Sediments a l'expert Pedro Brufao, que s'incorporarà a la denúncia presentada a Fiscalia

ACN
RIBERA D'EBRE

L'Estat podria revertir les concessions dels embassaments del tram final de l'Ebre -Mequinensa, Riba-roja d'Ebre i Flix-, en mans d'Endesa, en el cas de confirmar-se que l'explotació no ha complert les mesures de seguretat en matèria de desguassos de fons. La consegüent retenció de sediments suposaria un risc per a la població que viu aigües avall a més de greus perjudicis ambientals al Delta. Així ho constata l'informe jurídic, encarregat per l'Associació Sediments al professor de Dret Administratiu de la Universitat d'Extremadura, Pedro Brufao, que s'incorporarà a la denúncia presentada a Fiscalia contra la gestió de les hidroelèctriques. El dictamen tampoc descarta que existeixin responsabilitats penals.

Brufao, reconegut com un dels experts acadèmics més importants en matèria de dret d'Aigües i de l'Energia a l'estat espanyol, ha rescatat els decrets originals de concessió i tota la normativa que afecta i condiciona la gestió de les grans preses del tram final de l'Ebre a partir de la seva posada en marxa i fins l'actualitat. La sospita de que l'acumulació de

sediments està obstruint uns desguassos de fons inoperatius així com la impossibilitat que els peixos superessin les preses i la manca d'un règim fluvial ambiental, segons la legislació de pesca, ja podrien servir per declarar caducades les concessions.

En la seva denúncia presentada a principis d'any a la Fiscalia de Medi Ambient de Tarragona, i ara traslladada a Tortosa, l'Asso-

Brufao és un dels experts acadèmics més importants en matèria de dret d'aigua i energia

ciació Sediments apuntava, precisament, cap a les mancances en la gestió d'aquests elements de seguretat com a arguments de càrrec principals. D'una banda, perquè, en el cas d'una avinguda important de l'Ebre, podrien impedir les maniobres requerides per gestionar l'elevat cabal amb seguretat riu avall, provocant el salt de l'aigua i possible trençament de la presa amb conseqüències potencialment catastròfiques. En el rerefons, però, la seva suposada inoperativitat té greus efectes ambientals, impeding la

necessària arribada de sediments a un delta de l'Ebre que s'enfonsa i retrocedeix de forma alarmant durant les últimes dècades.

El dictamen encarregat al professor recull de forma metòdica la base legal que sustenta aquests fonaments. Recorda que, a partir dels anys 60 del segle XX, les successives normatives de seguretat per a l'explotació de les preses amb centrals hidroelèctriques amb concessions per 75 anys -Flix, en marxa des de 1948; Mequinensa, 1964; i Riba-roja, 1967- exigien la instal·lació de desguassos de fons amb capacitat suficient per controlar la maniobra d'emplenament i buidar ràpidament els pantans quan fos necessari. El funcionament requereix una revisió «com a mínim cada sis mesos».

El 2021 el govern va aprovar un nou decret regulant les normes tècniques d'explotació que donava als concessionaris un període d'adaptació per complir les renovades exigències de seguretat durant els pròxims anys. Brufao apunta que no disposa de la informació de la CHE que acrediti si les preses ja compleixen aquesta norma però recorda que l'organisme mai ha actuat d'ofici per exigir el «cessament immediat de la retenció de sediments».